

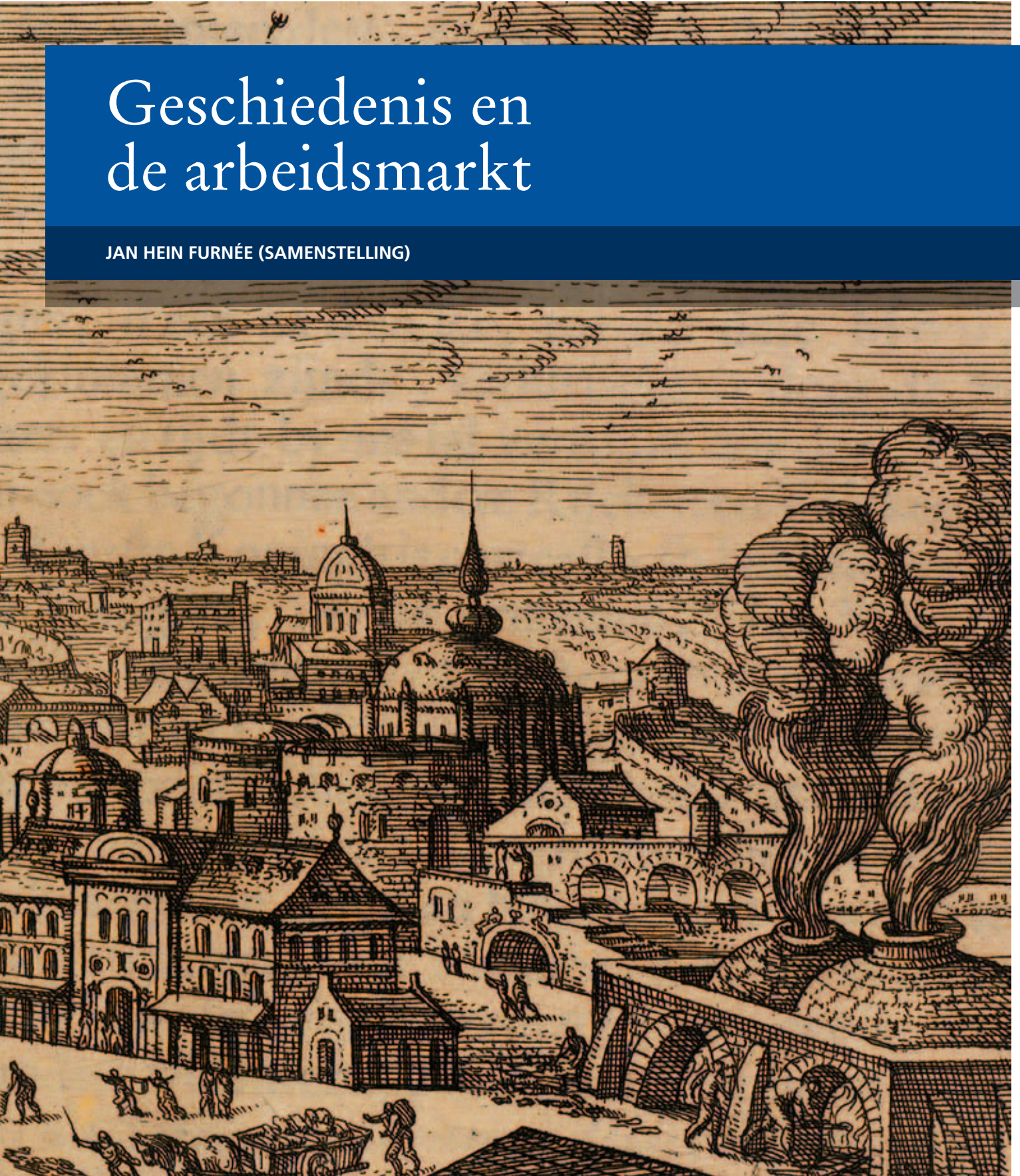

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Faculteit der Geesteswetenschappen

Geschiedenis en de arbeidsmarkt

JAN HEIN FURNÉE (SAMENSTELLING)

Omslag: uitsnede uit *De Toren van Babel*, door Pieter van der Borch. Gravure in Jan Philipsz. Schabaelje, *Den grooten emblemata sacra*, Amsterdam 1654, in bezit van Bijzondere Collecties UvA.

UvA Faculteit der Geesteswetenschappen, 2012

Foto's binnenwerk: Eduard Lampe. Vormgeving: Crasborn Grafisch Ontwerpers bno

Faculteit der Geesteswetenschappen

Geschiedenis en de arbeidsmarkt

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Deel 1. De arbeidsmarkt voor historici: mogelijkheden, succesfactoren en strategieën	6
A. De arbeidsmarkt: een waaier aan mogelijkheden	6
1. Beroepssectoren	6
2. Functies en werkgevers	6
3. Opleidingsniveau	8
4. Bruto inkomen	9
B. De arbeidsmarkt: succesfactoren	10
1. Studieduur, afstudeerrichting, scriptie-onderwerp	10
2. Historische kennis en vaardigheden	11
3. Stage	11
4. Studie in het buitenland	12
C. De ontwikkeling van je loopbaan: strategieën	13
1. Je eerste baan	13
2. Doorgroeien naar je volgende baan	15
Deel 2. Persoonlijke ervaringen en adviezen	16
A. De meest vormende aspecten van de opleiding	16
B. De inrichting van je studie: keuzes en strategieën	20
C. Tips voor het vinden van je eerste baan	26
Bijlage: Verantwoording van het onderzoek	30

Voorwoord

Wat kun je worden met geschiedenis? In hoeverre kun je, of moet je, daar tijdens je studie op inspelen? Hoe vind je straks een interessante baan? Dit zijn prangende vragen waar elke student geschiedenis in verschillende fasen van de studie steeds opnieuw mee worstelt.

Om je een steun in de rug te bieden bij de oriëntatie op de arbeidsmarkt, heeft de opleiding Geschiedenis in de lente van 2008 een groot onderzoek uitgevoerd onder oud-studenten geschiedenis die in de periode 1995-2004 bij de UvA zijn afgestudeerd. Wij hebben hen gevraagd waar ze nu werken, wat ze verdienen en wat volgens hen de belangrijkste factoren waren bij het vinden van hun huidige baan. Maar ook hebben we hen gevraagd naar de meest vormende aspecten van hun eigen studie en welke tips ze hebben voor de huidige generatie studenten bij het invullen van hun studie en het vinden van een baan. Hun advies is heel waardevol: zij zijn de experts bij uitstek!

We hopen dat de resultaten van dit onderzoek je in verschillende fasen van de studie houvast zullen bieden. Om je uit te dagen naast je studie vooral stages te doen, naar het buitenland te gaan, actief te zijn in bestuursfuncties en te netwerken. Om je te stimuleren ambitieus te studeren en doelgericht te werken aan het verbeteren van je schrijfvaardigheid. Maar zeker ook om je er regelmatig aan te herinneren zoveel mogelijk te genieten van je studie, zoveel mogelijk je nieuwsgierigheid te voeden en je gerust te stellen: werken kan altijd nog, en met geschiedenis kun je allerlei leuke banen vinden.

Op basis van alle – soms tegenstrijdige! – adviezen die de alumni hebben gegeven kun je aan het begin en in de loop van je studie voor jezelf een eigen koers uitstippelen op basis van wat jij zelf belangrijk vindt, hoe je je studie wilt invullen, en hoe je wilt inspelen op de toekomstige arbeidsmarkt. Er is niet één succesformule, en dat is maar goed ook. Probeer in de loop van de studie te ontdekken waar je hart ligt en wat het beste bij je past. Je kunt met geschiedenis letterlijk alle kanten op.

Jan Hein Furnée

Deel 1. De arbeidsmarkt voor historici: mogelijkheden, succesfactoren en strategieën¹

In welke beroepssectoren kun je met je opleiding geschiedenis allemaal terecht komen? In welke functies en bij wat voor soort werkgevers? Op welke opleidings- en salarisniveaus? Welke succesfactoren spelen daarbij allemaal een positieve rol? De reacties van de alumni geven een concreet, gevarieerd en – gelukkig – ook een bemoedigend beeld.

A. De arbeidsmarkt: een waaier aan mogelijkheden

1. Beroepssectoren

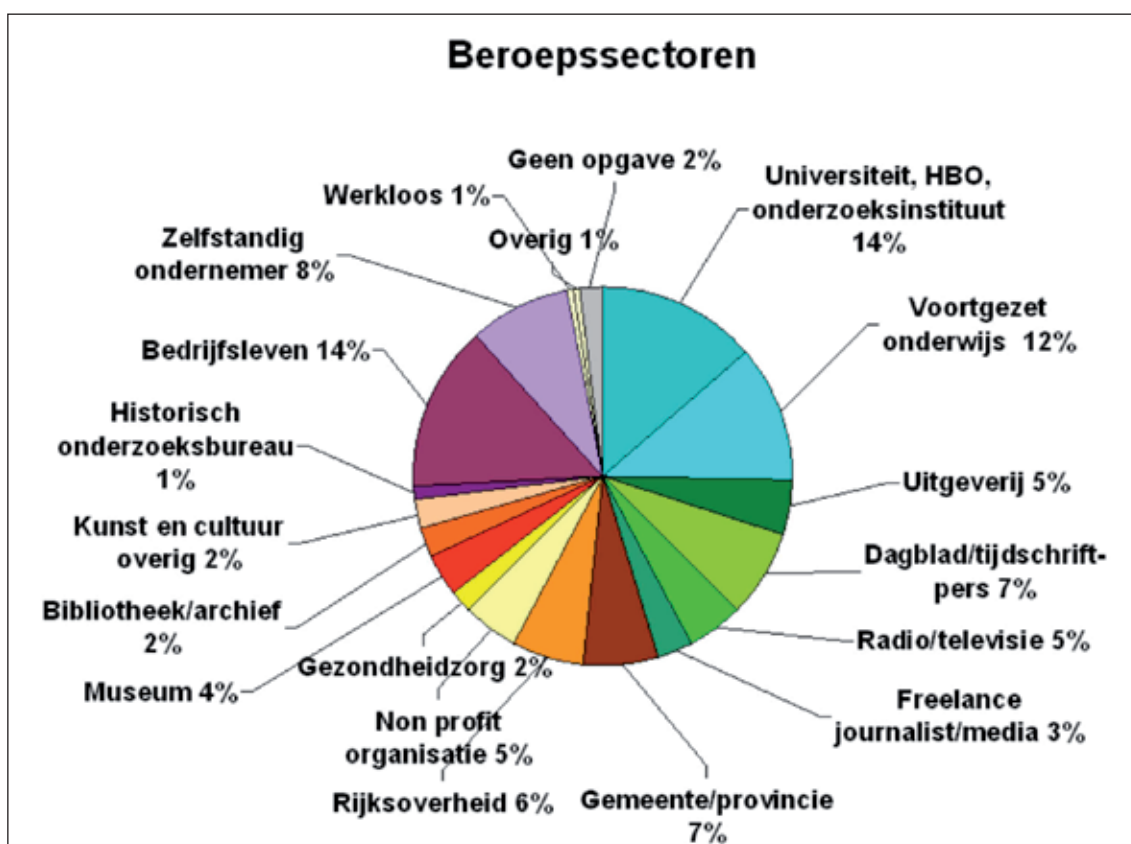
De beroepssectoren waarin je met de opleiding geschiedenis terecht kunt komen zijn, zoals te verwachten, zeer divers. Veruit de meeste alumni hebben een baan gevonden in het hoger en voortgezet onderwijs, in de journalistiek, bij de overheid en bij diverse culturele instellingen. Maar net

als in de Angelsaksische wereld nemen ook commerciële bedrijven steeds vaker historici in dienst, terwijl een flink aantal oud-studenten ook zelfstandig ondernemer is geworden. Je kunt dus allerlei richtingen uit!

2. Functies en werkgevers

Om je goed te kunnen oriënteren op de arbeidsmarkt is het van belang dat je niet alleen weet in welke *sectoren* je terecht kunt, maar ook een zo specifiek mogelijke voorstelling krijgt van de verschillende soorten *functies* die je met een opleiding geschiedenis kunt krijgen. En aan wat voor werkgevers je allemaal kunt denken.

Zoals te verwachten werken de meeste alumni geschiedenis in functies waar ze informatie verzamelen, onderzoek verrichten, visies ontwikkelen en kennis overdragen – zowel in de universiteit, in het voortgezet onderwijs, bij de media, bij de overheid, in culturele instellingen als in bedrijven.

¹ Voor de verantwoording van het kwantitatieve onderzoek zie bijlage.

Maar er zijn ook veel alumni die vooral werkzaam zijn in organisatorische en managementfuncties, of in voorlichting en communicatie.

Hieronder volgt een selectie van de functies en de werkgevers waar onze alumni in de afgelopen jaren terecht zijn gekomen.

Universiteit, HBO, onderzoeksinstituut

- Promovendus, Post-doc, Docent, resp. Universitair Docent aan de UvA en andere universiteiten in Nederland en België
- Onderzoeksassistent resp. Onderzoeker aan het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie
- Docent Pabo Hogeschool Rotterdam
- Stafmedewerker afd. Academische Zaken; Senior projectleider; Adviseur Diversiteitsbeleid Universiteit; Beleidsadviseur HBO-raad
- Redacteur marketing & communicatie; Medewerker voorlichting/webredacteur
- Scout ICT, Software & Multimedia; Applicatiebeheerder en database administrator

Voortgezet onderwijs

- Docent Geschiedenis en Maatschappijleer bij diverse scholengemeenschappen, lycea, gymnasia
- Conrector van een Lyceum; Coördinator van een Kaderlyceum (MBO niv 4)
- Webredacteur bij Algemene Vereniging Schoolleiders; DTP-er/grafisch ontwerper bij Cito

Uitgeverij

- Redacteur, Hoofdredacteur, Assistent-uitgever resp. Uitgever bij diverse uitgeverijen, zoals Balans, Het Spectrum, Raabe, Bullaag, Kwintessens NZV Uitgevers

Dagblad/tijdschriftpers

- Redacteur/verslaggever buitenland, economie, kunst, resp. cultuur & entertainment, bij diverse dagbladen zoals *NRC Handelsblad*, *de Volkskrant*, *Trouw*, *Het Financieele Dagblad*
- Redacteur/eindredacteur bij diverse week/maandbladen zoals *De Groene Amsterdammer*, *Historisch Nieuwsblad*, *MIND magazine*, *Tijdschrift voor Marketing*

Radio/televisie

- Verslaggever, regisseur, programmamaker bij o.a. AVRO Radio 1, VARA TV, VPRO
- Redacteur/eindredacteur bij VPRO, De Publieke Omroep enz.
- Senior Advisor/Project Coordinator Radio Nederland Wereldomroep

Freelance journalist/media

- Freelance journalist/ copywriter/ tekstschrijver voor diverse opdrachtgevers
- Voorbeeld: verslaggever/journalist/fotograaf *inflight* magazines van Emirates, *Het Financieele Dagblad*, Interpress Service, en verscheidene andere media.
- Freelance scenarioschrijver en theaterdramaturg

Gemeente/provincie

- Clustermanager Operationele Dienst Brandweer; Coördinator Documentaire Informatie Voorziening Dienst Zorg en Samenleving in gemeente
- Senior beleidsadviseur; Adviseur Onderzoek en Analyse in gemeente/provincie
- Fractievoorzitter van GroenLinks in grote gemeente; Wethouder in kleine gemeente

Rijksoverheid

- Beleidscoördinator Kustvisserij Ministerie van LNV; Beleidsadviseur Ministerie van Financiën; Senior beleidsmedewerker Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Senior Beleidsmedewerker op de Permanente Vertegenwoordiging van NL voor de Verenigde Naties in Genève
- Adjunct-raadadviseur Ministerraad
- Manager Immigratie en Naturalisatie Dienst, Ministerie van Justitie; Internationaal Accountmanager Cultuur en Media Ministerie van OCW
- ICT - Teamleider Technische Infrastructuur IND

Non-profit organisaties

- Projectcoördinator Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen; Locatiemanager crisisopvang Blijfgroep
- Coördinator marketingcommunicatie AbvaKabo FNV; Vakbondsbestuurder FNV Bondgenoten

- Markt Manager Retail Stichting Max Havelaar; Manager Public Affairs Consumentenbond
- Coördinator Toewijzingen Nationale Postcode Loterij
- Communicatiemedewerker Vrijwilligerscentrale Amsterdam

Gezondheidszorg

- Regiomanager in de gehandicaptenzorg
- Personeelsadviseur & Loopbaanadviseur bij een regionaal Medisch Centrum

Museum

- Conservator Museum Het Prinsenhof Delft; Conservator/educator Zaans Museum
- Projectleider presentatie/educatie Museum Hilversum
- PR en marketing Teylers Museum Haarlem

Bibliotheek/archief

- Bibliotheekmedewerker Universiteitsbibliotheek UvA; Bibliothecaris/vakreferent Nationaal Archief
- Medewerker Onderzoek Nationaal Archief
- Communicatieadviseur Nationaal Archief; Persvoorlichter De Nieuwe Kerk & Hermitage Amsterdam

Overig kunst en cultuur

- Artistiek medewerker van Künstlerisches Betriebsbüro Wenen
- Projectleider Stichting ANNO en Stichting Actueel Verleden

Historisch onderzoeksbureaus

- Senior projectleider ReGister historisch onderzoeksbureau
- Onderzoeker Saricon (bodemonderzoek naar Niet Gesprongen Explosieven uit de Tweede Wereldoorlog)

Bedrijfsleven

- Sales Manager bij ABC Mail BV; Manager Online Merchandising Vodafone; Product Manager Category Management bij KLM
- Afdelingsmanager Call Center ING; Manager Arbeidsmarktcommunicatie & Recruitment bij Stork

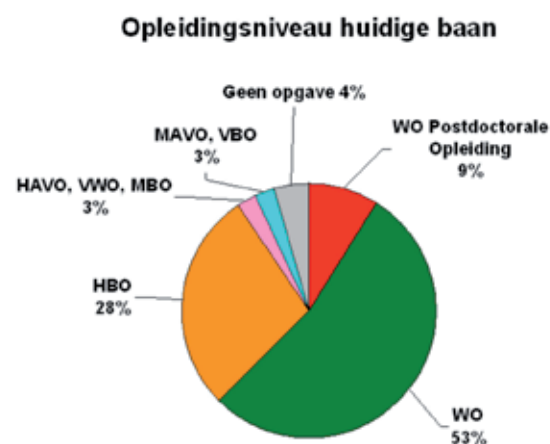
- Projectmanager bij ING Bank; Business Development Officer bij Nassau Verzekeringen; Junior Professional Associate bij Wereldbank
- Informatie Analist bij Consultant bedrijf; Analist bij Rabo Securities
- Financieel-Economisch Beleidsmedewerker bij De Nederlandsche Bank
- Organisatie-adviseur bij consultant bedrijf; Senior consultant Adviesbureau Berenschot;
- Managing Consultant Executive Search PrincetonOne Amersfoort
- Vice President Healthcare Banking ABN AMRO Bank

Zelfstandig

- Directeur/groootaandeelhouder eigen bedrijf
- Eigenaar organisatiebureau
- Senior Recruiter / Mede eigenaar E-WEBBS W&S
- Zelfstandig Consultant
- Directeur Virtueel platform voor e-Cultuur
- Partner van cultureel collectief 'De nieuwe Collectie' (tentoonstellingen, publicaties en educatie voor diverse musea en culturele instellingen)

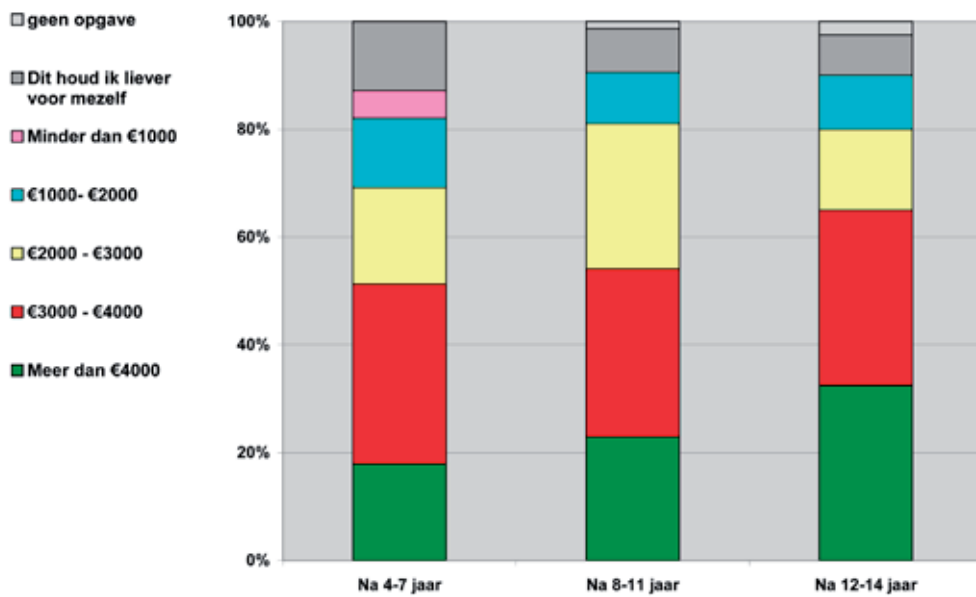
3. Opleidingsniveau

Een geruststellende gedachte: bijna tweederde van de alumni geschiedenis heeft, soms na enige jaren, een baan gevonden op WO+ niveau. En nagenoeg iedereen werkt op HBO+ niveau.

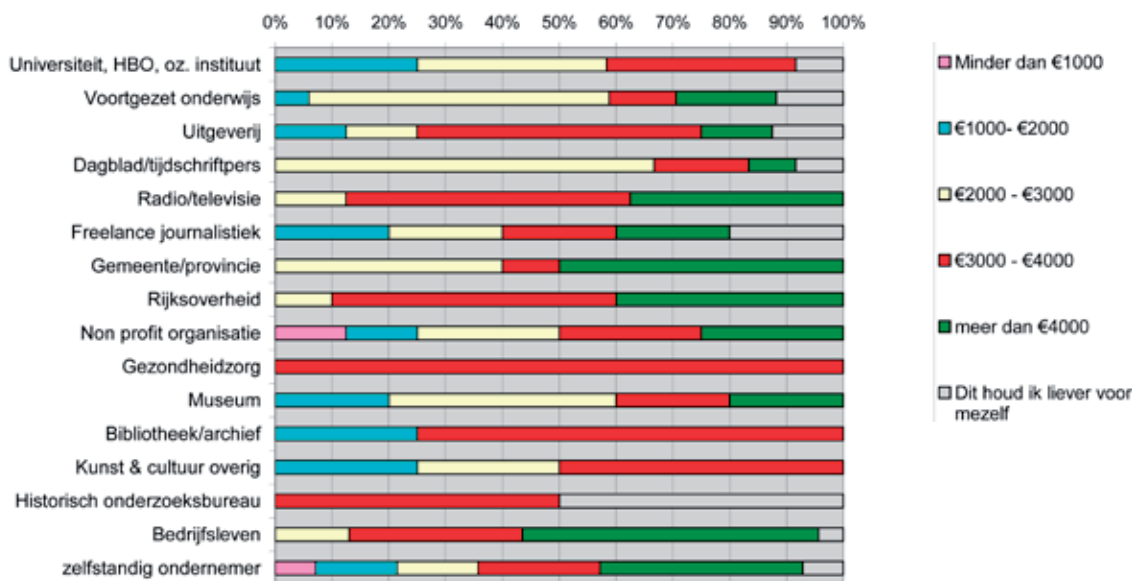

4. Bruto inkomen

Niemand studeert geschiedenis om later veel geld te gaan verdienen. Toch zijn de vooruitzichten niet zo treurig als in de Elseviers enquête wordt gesuggereerd. Vervolgens verdienen de meeste alumni geschiedenis, soms na een aanloopperiode van enkele jaren, in hun huidige functie meer dan € 2000 tot € 3000 bruto. Het bruto inkomen stijgt bovendien in de loop der jaren aanzienlijk. Maar liefst ruim een derde van de alumni verdient uiteindelijk zelfs meer dan € 4000 bruto.

Zoals te verwachten is het inkomen sterk afhankelijk van de beroepssector waar de alumni werkzaam zijn. Niet alleen het bedrijfsleven, maar óók de rijksoverheid en provinciale overheid blijken bij uitstek een royale werkgever te zijn!

B. De arbeidsmarkt: succesfactoren

De meeste studenten kiezen voor de opleiding Geschiedenis omdat ze het een interessante studie vinden, niet omdat ze van begin af aan een specifieke baan voor ogen hebben. Toch maakt iedereen in de loop van de studie allerlei keuzes. Bijvoorbeeld om een bepaalde afstudeerrichting te kiezen, om wel of juist niet snel af te studeren, wel of juist niet een stage te volgen, wel of niet een semester in het buitenland te studeren. Vaak speelt hierbij wel de gedachte dat sommige keuzes een positieve rol zullen spelen in het vinden van een interessante baan.

Maar wat zijn nu eigenlijk de belangrijkste succesfactoren die je in je keuzes kunt betrekken? We vroegen de alumni om aan te geven welke factoren in hun ogen van groot of gering belang zijn geweest bij het vinden van hun huidige baan.

1. Studieduur, afstudeerrichting en scriptie-onderwerp

Studieduur

Goed nieuws voor de huidige generatie studenten: wie langer wil doorstuderen en dat financieel kan bolwerken, hoeft niet direct te vrezen dat dit een negatieve rol speelt bij het vinden van een baan. Bijna tweederde van de alumni geeft aan dat hun huidige werkgever de lengte van hun studie niet wezenlijk van belang vond. En dat terwijl deze groep een gemiddelde studieduur had van 6,4 jaar...

Niettemin: volgens bijna een derde van de alumni speelde hun studieduur wel een positieve tot zeer positieve rol. Zij studeerden gemiddeld 5,2 jaar: dus enigszins tijdig afstuderen lijkt wel degelijk positieve effecten te sorteren. Zeker als je bedenkt dat de kleine groep van zeven studenten volgens wie hun studieduur hun huidige baan negatief beïnvloedde gemiddeld 7,1 jaar over hun

studie deed. En het is natuurlijk mogelijk dat de studenten die aangeven dat studieduur geen rol speelt nog betere banen hadden gehad als ze sneller hadden gestudeerd.

Hoe dan ook: uit een nadere kwantitatieve bestudering van de onderzoekgegevens blijkt dat de studieduur geen duidelijk zichtbare impact heeft op de beroepssectoren of het inkomen. Bij de alumni die korter of langer hebben gestudeerd tekent zich grofweg een vergelijkbare spreiding in beroepen op. De cruciale kwestie is natuurlijk wel: hoe vul je je eventueel langere studieduur op een interessante manier in?

Afstudeerrichting

De alumni die bij het onderzoek betrokken waren, volgden zeer uiteenlopende afstudeerrichtingen: hoofdzakelijk Nieuwste geschiedenis (32%)², Economische en Sociale geschiedenis (23%) en Nieuwe geschiedenis (10%), maar ook Oude geschiedenis (10%), Middeleeuwse geschiedenis (7%), en studierichtingen die nog niet zo lang bestaan, zoals Amerikanistiek, Duitsland-studies, Cultuurgeschiedenis en Geschiedenis van de internationale betrekkingen (samen 11%). In totaal 39% van de alumni meent dat de keuze van hun studierichting een (zeer) positieve rol heeft gespeeld bij het vinden van hun huidige baan. Dat geldt voor veel alumni Economische en Sociale geschiedenis, die bovengemiddeld werkzaam zijn in het bedrijfsleven, evenals voor enkele alumni in Oude, Middeleeuwse en Nieuwe geschiedenis, die werkzaam zijn in het voortgezet onderwijs, de media en de museumsector. Ruim de helft van de alumni – 54% – benadrukt daarentegen dat de keuze van hun studierichting juist géén wezenlijke rol heeft gespeeld bij het vinden van hun huidige baan. Wees niet bang, zo adviseert de meerderheid van de alumni, om een richting te kiezen die jouw toekomstige werkgever misschien weinig zegt: die

Hoe positief acht u de volgende factoren bij het vinden van uw huidige baan?

	Zeer positief	Positief	Maakt niet uit	Negatief	Zeer negatief	Geen antwoord	Totaal
Studieduur	2%	29%	63%	4%	1%	1%	100%
Studierichting	5%	34%	54%	2%	0%	5%	100%
Afstudeerscriptie	3%	17%	73%	1%	1%	5%	100%

² Tot een jaar of tien geleden bestond er alleen een gecombineerd traject Nieuwe/Nieuwste geschiedenis. Alumni met een scriptieonderwerpen van voor 1800 zijn bij het traject Nieuwe gerekend.

Hoe positief acht u de volgende factoren bij het vinden van uw huidige baan?

	Zeer positief	Positief	Maakt niet uit	Negatief	Zeer negatief	Totaal
Historische kennis	24%	44%	31%			100%
Onderzoeksvaardigheden	30%	52%	15%		1%	100%
Schriftelijke vaardigheden	54%	37%	7%		1%	100%
Mondelinge vaardigheden	44%	45%	10%	1%		100%

kijkt daar in veel gevallen nauwelijks naar. Hun boodschap lijkt te zijn: bij het kiezen van je afstudeerrichting kun je gerust – eigenlijk bij uitstek – je eigen belangstelling volgen.

Afstudeerscriptie

Het zal nu geen verrassing zijn: volgens driekwart van de alumni speelt de keuze van het afstudeeronderwerp geen enkele rol bij het vinden van een baan – noch in positief, noch in negatief opzicht. De meeste werkgevers, zo blijkt uit de reacties, lijken niet of nauwelijks naar je scriptie-onderwerp te kijken. Kies dus met een gerust hart voor een onderwerp dat je persoonlijk fascineert. Veel werkgevers kunnen het waarderen dat een afgestudeerde historicus zich van andere sollicitanten onderscheidt door zich te hebben vastgebeten in een obscuur maar fascinerend onderwerp, liever dan in een onderwerp van derden in dozijn. De twee alumni die afstudeerden op de ‘Cilicische piraterij ten tijde van koning Mithridates’ of de ‘Huwelijksrituelen Noord-Holland en Noord-Brabant 1880-1940’ hebben nu allebei een uitstekende baan op een ministerie. De alumna die een scriptie schreef over de ‘Gelaatkunde in Nederland tussen 1770 en 1830’ is thans redacteur bij *de Volkskrant*.

Aan de andere kant: volgens een vijfde van de alumni speelde het scriptieonderwerp bij het vinden van hun huidige baan wel degelijk een (heel) positieve rol. In deze groep vinden we zoals te verwachten veel promovendi en universitair docenten. Maar óók bevinden zich in deze groep een analist bij Rabo Securities, een vakbondsbestuurder en een raadsadviseur bij Buitenlandse zaken. Zij schreven hun scriptie op het terrein van de recente geschiedenis: de Bretton Woods conferentie, ‘Duijs - van socialist tot fascist’ en ‘Duitsland en de Joegoslavische burgeroorlogen 1991-1995’.

2. Historische kennis en vaardigheden

Het wordt steevast bij de voorlichting gezegd: in de Opleiding Geschiedenis verwerf je niet alleen historische kennis en inzichten, maar vooral ook academische vaardigheden die van essentiële waarde zijn in je verdere carrière. Meer dan in veel andere opleidingen train je in de Opleiding Geschiedenis je vaardigheden om een eigen onderzoek op te zetten en uit te voeren, word je voortdurend uitgedaagd je schrijfvaardigheden te verbeteren en scherp je ook je presentatie- en discussievaardigheden aan. Volgens de alumni geschiedenis pluk je hier na je afstuderen absoluut de vruchten van!

3. Stages

Het zit niet standaard in het studieprogramma, maar volgens veel alumni is het wél van onschatbaar belang voor je verdere carrière: het volgen van een stage. Maar liefst 65 % van de respondenten – een veel groter percentage dan de huidige studentengeneratie – heeft tijdens de studie een stage gelopen. En ruim 44 % van alle respondenten zegt dat deze stage een (zeer) positieve rol heeft vervuld in het vinden van de huidige baan.

Hoe positief acht u de volgende factoren bij het vinden van uw huidige baan?

	Zeer positief	Positief	Maakt niet uit	Negatief	n.v.t.	Totaal
Stage	18%	26%	31%	1%	24%	100%

Hieronder vind je een selectie van de stages die de alumni hebben gelopen. Ons advies: als het even kan volg dan een stage!

Universiteit/onderzoeksinstituten

- Studentassistent
- *Skript Historisch Tijdschrift*
- Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG)
- Duitsland Instituut Amsterdam
- Meertens Instituut

Voortgezet onderwijs

- Gymnasium Velzen
- Stage lerarenopleiding

Uitgeverij/ journalistiek/omroep

- Uitgeverij Bert Bakker/Prometheus
- Uitgeverij Maarten Muntinga (Rainbow Pockets)
- Dagblad *Trouw*; *De Telegraaf*
- *De Groene Amsterdammer*; *Filosofie Magazine*
- Radioprogramma OVT (VPRO)

Musea /cultuursector

- Amsterdams Historisch Museum; Rijksmuseum
- Allard Pierson Museum; Joods Historisch Museum
- Westfries Museum, Hoorn; Frans Halsmuseum, Haarlem
- Nestheaters (Frascati)
- Programmamedewerker Afdeling Topsport van het NOC*NSF

Overheid/ politiek

- VVD, PvdA, Wiardi Beckman Stichting
- Atlantische Commissie
- Politie Rotterdam-Rijnmond (jubileumboek)
- Persdienst van het Bundeskanzleramt te Wenen
- Nederlandse Ambassade in Jakarta
- Office of the prosecutor van het Rwanda-tribunaal in Arusha (Tanzania) en Kigali (Rwanda).

Bedrijven

- Marketing Colgate-Palmolive

4. Studie in het buitenland

Wat voor stages opgaat, geldt ook voor een studieverblijf in het buitenland. Het zit niet standaard in het studieprogramma, maar het kan wél van grote betekenis zijn voor je carrière. Maar liefst 43% van de respondenten – opnieuw een veel groter percentage dan de huidige studenten – heeft een (half) jaar in het buitenland gestudeerd, en ruim 33% geeft aan dat dat een (zeer) positieve rol heeft gespeeld bij het vinden van zijn/haar huidige baan.

Hoe positief acht u de volgende factoren bij het vinden van uw huidige baan?

	Zeer positief	Positief	Maakt niet uit	Negatief	n.v.t.	Totaal
Studie buitenland	9%	27%	19%	1%	43%	100%

Hieronder vind je een selectie van de buitenlandse universiteiten waar onze de alumni hebben gestudeerd. Ons advies: studeer, als het even kan, een half jaar in het buitenland!

Engeland

- University of York
- Manchester Metropolitan University
- University College London
- Aberdeen University

Frankrijk

- Paris IV (Sorbonne), Paris VII
- Université de Provence, Aix-en-Provence
- Université de Rennes

Duitsland

- Berlin, Freie Universität / Humboldt Universität
- Universität Heidelberg

Italië

- Sapienza, Roma
- Ca' Foscari, Venezia
- Università, Perugia

Laura van Hasselt, alumna Geschiedenis, werkt als conservator in het Amsterdam Museum

Overig Europa

- Wien, Österreich
- Valladolid, Espana
- Szeged, Magyarország (Hongarije)

Verenigde Staten

- University of California Los Angeles/Berkeley
- New York University
- Smith College Massachusetts
- University of Minnesota

Overig

- Bogazia Universiteit, Istanbul
- Cairo

C. De ontwikkeling van je loopbaan: strategieën

1. Je eerste baan: hoe vind je die?

Afgestudeerd en... op zoek naar je eerste baan! Hoe doe je dat? De meerderheid van de alumni vond zijn/haar eerste baan via een uitzendbureau (11%), een vacature in de krant/op internet (25%) of via een open sollicitatie (6%). Het is

echter ook verstandig om flink in je eigen omgeving rond te bazuinen dat je op zoek bent naar een baan. Maar liefst een kwart van de alumni vond zijn eerste baan via zijn persoonlijke netwerk van familie en vrienden (23%). Wat zeker ook zijn vruchten kan afwerpen is het volgen van een stage: 13% van de alumni kreeg na zijn afstuderen direct een baan aangeboden op de stageplek. Ook het eigen professionele netwerk (10%), een freelance opdracht (3%), of andere mogelijkheden zoals vacaturebanken of vakantiewerk (8%) blijken in de praktijk een goede opstap te kunnen bieden naar een eerste baan.

2. Hoe ziet die eerste baan er concreet uit?

Het is bekend: de eerste baan is lang niet altijd direct je droombaan. Sommige alumni vinden via de bovengenoemde wegen direct een interessante baan op academisch niveau. Een flink aantal alumni begint echter op een (iets) lager niveau en groeit van daaruit verder. In de sectoren waar de alumni hun loopbaan zijn begonnen tekent zich grotendeels dezelfde verdeling af als we hierboven hebben gezien bij hun huidige baan.

Het onderstaande overzicht biedt een impressie van het soort functies waarin ze zijn begonnen. Opnieuw: dit soort informatie kan je helpen om een zo specifiek mogelijke voorstelling te krijgen van de verschillende *soorten functies* waar je direct na je afstuderen aan kunt denken.

Universiteit, hbo, onderzoeksinstituut

- Promovendus bij de UvA en andere universiteiten en onderzoeksinstituten in Nederland, België en het Europees Universitair Instituut in Florence
- Assistent-onderzoeker Nederlands Economisch Historisch Archief
- Medewerker Studiecentrum Open Universiteit
- Medewerker secretariaat UvA

Voortgezet onderwijs

- Docent Geschiedenis bij diverse middelbare scholen
- Docent Latijn en KCV bij een Lyceum

Uitgeverij

- Bureauredacteur bij uitgeverijen als DeAgostini; Het Spectrum
- Eindredacteur bij Uitgeverij Nobiles
- Redactie-assistent Uitgeverij Meulenhoff
- Publiciteitsmedewerker Uitgeverij De Arbeiderspers

Dagblad/tijdschriftpers

- Redacteur buitenland/ mediaredactie dagblad *Trouw*; *Nieuw Israelitisch Weekblad*; *Quote*;
- Bureauredacteur Bizz; Eindredacteur van studentenmagazine Sum; Webredacteur bij zakensite zibb.nl
- Medewerker documentatie *Het Financieele Dagblad*
- Advertentie-aquisitie/Fotoredactie *Historisch Nieuwsblad*

Radio/televisie

- Redacteur/verslaggever AT5; Redacteur SBS6; Redacteur buitenland; Wereldomroep
- Researcher VPRO; Medewerker Research & Development Radio Nederland Wereldomroep
- Bureauredacteur NOS Radio 1 Journaal
- Medewerker van de afdeling aankoop films, drama en documentaires VPRO; Projectmedewerker; World Press Photo

Freelance journalist/media

- Freelance journalist voor dagblad *Trouw*, dagblad *De Morgen*, *Historisch Nieuwsblad* enz.

Gemeente/provincie

- Beleidsmedewerker openbare ruimte dienst Binnenstad Amsterdam
- Trainee Gemeente Amsterdam
- Politiek wethoudersassistent Gemeente Amsterdam
- Projectmedewerker Huursubsidie Gemeente Amsterdam
- Management assistent/secretaresse; vrouwenopvang Amsterdam
- Administratief medewerker GAK Nederland BV
- Medewerking dienstverlening Sociale Dienst Amsterdam, Daklozenteam

Rijksoverheid

- Beleidsmedewerker Ministerie van Buitenlandse Zaken; Beleidsmedewerker emancipatie en allochtonenbeleid
- Beleidsmedewerker; VVD Tweede Kamerfractie; Beleidsmedewerker Europees Parlement/Europese fractie VVD
- Rijkstrainee ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties; Trainee bij Directie Algemene Justitiële Strategie Ministerie van Justitie
- Informatiemanager Ministerie van Buitenlandse Zaken, PNVN New York
- Redacteur Ministerie van Algemene Zaken / Rijksvoorlichtingsdienst
- Persoonlijk medewerker lid Tweede Kamer

Non profit organisatie

- Medewerker op de culturele afdeling van UNESCO in Parijs; International Communications Manager WWF
- Werkbegeleider VluchtelingenWerk Nederland; Campagnemedewerker Stichting Nederland bekend Kleur; Projectmedewerker Alfred Mozer Stichting
- Communicatiemedewerker Stichting Europa Centrum
- Freelance bureau-onderzoeker Novib
- Administratief medewerker Vrijwilligerscentrale Amsterdam

Museum

- Projectmedewerker De Nieuwe Kerk, Amsterdam; Projectmedewerker herinrichting Zuiderzeemuseum Enkhuizen
- Projectonderzoeker Gemeentemuseum Den Haag
- Tentoonstellingsmedewerker Joods Historisch Museum

Bibliotheek/archief

- Archivaris Koninklijk Instituut voor de Tropen
- Beleidsmedewerker Koninklijke Bibliotheek
- Projectmedewerker inventarisatie Gemeentearchief Amsterdam
- Archiefmedewerker Gemeentearchief Amsterdam
- Bibliotheekmedewerker Faculteit der Letteren UvA; Vrije Universiteit
- Overig kunst en cultuur
- Publiciteitsmedewerker Cappella Amsterdam
- Secretariaats- en projectmedewerker Instituut Collectie Nederland
- Bureau-assistent Mondriaan Stichting
- Medewerker Algemene Zaken Veilinghuis Christie's Amsterdam

Bedrijfsleven

- Consultant Werelbank; Organisatie-adviseur Kiwa Management Consultants
- Management trainee Rabobank; Junior broker Marsh (verzekeringmakelaar)
- Coordinator Werving & selectiebureau; Assistent Recruiter E-WEBS Werving & Selectie
- Junior communicatieadviseur communicatieadviesbureau; Projectmanager Locomotive Advertising
- Branchecoördinator Randstad Automatiseringsdiensten; Ordercoördinator Quest International Naarden (Chemie)
- Logistiek Account manager TNT Post; Account support TPG Post Mediaservice
- Copywriter Globrands Consultancy; Vertaler Nintendo of Europe
- Archivaris Arendt & Medernach Advocaten; Documentalist LPBO;
- Software tester Qualityhouse BV; Programmeur Randstad Automatisering
- Medewerker salarisadministratie Randstad Polytechniek; Administratief medewerker als uitzendkracht Interpay NL BV; Administratief Medewerker ING

- Secretaresse Eni/Agip Nederland BV; Secretaresse Van Huet Waldram Advocaten
- Intercedent Tempo Team BV
- Medewerker KLM
- Traffic medewerker Mediacenter

Zelfstandig ondernemer

- Eigenaar/producent/regisseur/scenarist eigen filmproductie bedrijf

Overig

- Teamleider Ahold; Verkoopmanager Ahold
- Verkoopmedewerker boekhandel
- Bedieningsman Fertilizers
- Horeca Café de Schutter
- Gids Holland International Incoming Tourism

3. Doorgroeien naar je volgende baan

Het merendeel van de alumni vond zijn huidige baan op een hele andere manier dan zijn eerste baan. Vacatures in de krant/op internet (28%) en open sollicitaties (7%) hebben bij het vinden van de huidige baan nog steeds een belangrijke rol gespeeld. Het persoonlijke netwerk van familie en vrienden (8%), stages (3%) en uitzendbureau's (1%) zijn gemiddeld veel minder belangrijk geworden. In plaats daarvan zijn het eigen professionele netwerk (34%), interne vacatures bij de werkgever (15%) en freelance opdrachten (3%) veel belangrijker geworden.

Deel 2. Persoonlijke ervaringen en adviezen

Om je houvast te geven bij je oriëntatie op de arbeidsmarkt – en de keuzes die je daartoe tijdens je studie kunt maken – hebben we in deel 1 een systematisch overzicht gegeven van mogelijke beroepssectoren, functies en werkgevers; van de verschillende succesfactoren die wel of niet van belang zijn bij het vinden van interessant werk; en van de manieren waarop je in je eerste en latere banen kunt rollen.

In het verlengde daarvan hebben we in deel 2 van dit boekje een selectie gemaakt uit de honderden persoonlijke ervaringen en adviezen die onze alumni op ons verzoek voor jullie hebben geformuleerd. Meer nog dan de kwantitatieve onderzoeksresultaten van deel 1 biedt deze selectie van persoonlijke ontboezemingen en tips – met al hun interne tegenstrijdigheden – hopelijk tijdens je studie en daarna, inspiratie om voor jezelf die cruciale vraag te beantwoorden: waarom studeer ik eigenlijk geschiedenis? Wat kan ik er straks mee? Wat wil ik ermee?

A. De meest vormende ervaringen van de opleiding

Iedereen heeft zijn/haar eigen argumenten waarom hij/zij voor de studie geschiedenis heeft gekozen. In de loop van de studie blijken de belangrijkste argumenten bovendien vaak flink te verschuiven. Het is de moeite waard daar eens bij stil te staan. Hieronder volgt een selectie van de uiteenlopende, soms verrassende en vaak inspirerende antwoorden op de vraag:

‘Wat beschouwt u - achteraf gezien - als de meest waardevolle en vormende ervaring(en) tijdens uw studie geschiedenis?’

Onbeperkt kennis vergaren

- ‘Het nieuwsgierig makende, de stimulans om te onderzoeken en nieuwsgierig te blijven.’
- ‘Het feit dat je maar een keer in je leven de tijd krijgt om zoveel tijd te steken in het vergaren van (theoretische) kennis.’

Inzicht krijgen

- ‘Ontwikkelen van een helicopterview. Van een afstand naar een bepaald onderwerp kunnen kijken. Objectief analyseren en snel ordenen van informatie.’

- ‘Op een abstracter niveau: gevoel voor processen: waar komt dit vandaan, waarom doen we dit zoals we het nu doen. En gevoel voor visie door een bewustzijn van de toekomst: hoe kijken we straks terug op de besluiten die we nu nemen?’
- ‘Door de studie leer je zowel breder als dieper naar vraagstukken te kijken: wat is de achtergrond, wat zijn de omgevingsfactoren en wat is de menselijke factor bijvoorbeeld.’
- ‘In aanraking komen met de vele zienswijzen op ontwikkelingen in de geschiedenis; dit kweekt een brede kennis en een gezond relativeringsvermogen aan.’
- ‘Eén enkele waarheid/werkelijkheid bestaat niet. Een bepaalde (levens)overtuiging, oftewel visie op de werkelijkheid, vormt echter een reëel gegeven en maakt daarmee onderdeel uit van de praktische werkelijkheid.’
- ‘Mijn studie heeft mijn kijk op de wereld veranderd.’

Brede kennis verwerven

- ‘De brede algemene ontwikkeling en kennis die je opbouwt. Je bent op dat gebied stappen voor op mensen die een andere studie hebben gevolgd. Specifiekere kennis op andere gebieden kun je later altijd nog opbouwen door het volgen van opleidingen en cursussen tijdens of na je studie geschiedenis.’
- ‘Geschiedenis betekende voor mij de verbeelding van het verleden in – vaak prachtige – verhalen. Ik heb ontzettend veel interessants gelezen. Ik kan over veel dingen “meepraten”. Dat is ontzettend handig als je journalist bent.’
- ‘Als student Geschiedenis ontwikkel je een breed perspectief, waardoor je in staat bent over grenzen heen te kijken. Hierdoor kun je verschillende standpunten goed begrijpen en daardoor samenbrengen. Dit is heel waardevol in je professionele leven.’

Analytische vaardigheden

- ‘Grote hoeveelheden informatie snel kunnen verwerken en terugbrengen tot de essentie. Makkelijk en snel stukken lezen, samenvatten en analyseren.’
- ‘In grote hoeveelheden stof een lijn zien te ontdekken en gefundeerd een mening kunnen vormen.’

Joris Belgers, alumnus Geschiedenis, werkt als journalist bij dagblad *Trouw*

- ‘Analytisch inzicht ontwikkelen, leren hoofdzaak van bijzaken te onderscheiden bij probleemanalyse. Snel teksten kunnen analyseren en op waarde schatten.’
- ‘Het vermogen om analyses in een context te plaatsen (m.a.w. is onze waarheid wel de juiste waarheid).’

Kritische, genuanceerde manier van kijken

- ‘De kritische blik die je bijgebracht wordt. Geloof niet alles wat je leest/hoort. Ontmaskeren van prietpraat in de media/journalistiek’
- ‘Kritisch kijken en observeren en niet voetstoots aannemen wat gezegd wordt. Op wetenschappelijk niveau leren denken en communiceren. Alle kanten van een zaak bekijken en daarna pas een oordeel vellen.’
- ‘Het onbevooroordeeld naar teksten kijken. Wie heeft het geschreven? Waarom? Doel? Deze basis helpt mij zeer in mijn huidige baan.’

Onderzoeksvaardigheden

- ‘Het zelfstandig uitdenken, opzetten, uitvoeren, en afronden van onderzoek.’
- ‘Zelfstandig onderzoek doen, een eigen gedachtelij uitzetten. Kritisch omgaan met bronnen en informatie.’
- ‘De algemene analytische & onderzoeksvaardigheden: wat zegt de bron, hoe betrouwbaar is die bron enz.; vervolgens het kunnen vertalen van veel informatie naar een samenhangend stuk. Ik zie veel raakvlakken met het personeelswerk: het kunnen analyseren van informatie en gesprekken, waarbij er tegenstrijdige belangen kunnen zijn, om vervolgens de hoofdzaken eruit te halen en tot voorstellen voor oplossingen te komen. (Het heeft mij altijd geboeid waarom mensen denken zoals ze denken - iets wat zowel tijdens mijn studie als nu in mijn werk een rode draad vormt.)’
- ‘Het feit dat je leert om veel informatie te verwerken (lezen, bestuderen) en uit te werken (op papier en mondeling) is iets wat je in je professionele carrière goed van pas komt.’

Schrijfvaardigheden

- ‘Schrijven, schrijven, schrijven: daar heb ik ook veel aan gehad. Dat komt in alle banen van pas. Helder kunnen formuleren en je kritische analyse goed kunnen verwoorden is van wezenlijk belang, wat je daarna ook doet.’
- ‘Lees- en schrijfvaardigheden. Mondelinge uitdrukkingsvaardigheden.’
- ‘Schrijfvaardigheid is belangrijk, in welke vorm dan ook.’
- ‘Schrijf en analysevaardigheden van complexe teksten zijn een waardevolle kundigheid; evenals het kunnen presenteren en overtuigen aan publiek of mensen.’
- ‘Ingewikkelde zaken duidelijk kunnen formuleren.’

Zelfstandig kunnen werken

- ‘De grote mate van zelfstandig werken, en daardoor moeten plannen en organiseren.’
- ‘Georganiseerd leren werken en deadlines halen.’
- ‘De studie geschiedenis heeft relatief weinig college-uren en vereist discipline om af te ronden; het gedisciplineerde werken komt later uitstekend van pas.’
- ‘Dat zelfstandigheid en eigen initiatief je op de leukste plekken brengt.’

Intensieve werkcolleges

- ‘Werkgroepen in klein verband waren het meest leerzaam en vormend. Met name discussie, voordracht, schrijfvaardigheid, geven van feedback.’
- ‘Het meest vormende en waardevol waren de werkcolleges en de eindschiptie, vanwege de wetenschappelijke diepgang die zij met zich meebrachten.’
- ‘De werkcolleges bij de keuzevakken: kleine groepen waar gemotiveerd werd gewerkt.’
- ‘Twee zeer inspirerende “leeronderzoeken”: een over Amsterdamse havenarbeiders en een (het vervolg) over Amsterdamse buurten. Ook hier stond zelfstandig (archieff)onderzoek centraal en begon ik me de veelzijdigheid en creativiteit van het historisch vakwerk te realiseren.’
- ‘De constante interactie tussen docent en studenten in debat en discussie. Vooral tijdens doctorale werkgroepen. Niets scherpt de geest beter, en je hebt er nu in het werk ook voordeel van.’

- ‘Bepaalde vakken die veel van mijn schrijfvaardigheid eisten en waar met stricte deadlines werd gewerkt.’

Inspirerende docenten

- ‘Je laten inspireren door goede docenten.’
- ‘De vonk die oversprong tijdens een goed hoorcollege.’
- ‘Het intellectueel op eigen kracht doorprikken van historisch gegroeide mythes en dogma’s, vooral naar aanleiding van de colleges van prof. Piet de Rooy.’
- ‘Het studieproject over de stadsontwikkeling Rome vanuit historisch perspectief (toegepaste colleges en onderzoek tijdens studiereis). Bestaat dat nog steeds? De docenten waren geweldig!’

Zelfstandig onderzoek doen

- ‘Zelf onderzoek doen, zelf een onderwerp in handen hebben dat je raakt en waar je enorm enthousiast over wordt.’
- ‘Dat het getoonde doorzettingsvermogen en betrokkenheid bij de onderwerpen die ik moest bestuderen de moeite meer dan waard maakte.’
- ‘De confrontatie met mijzelf (is goed gegaan hoor!).’
- ‘Doorzettingsvermogen en de wil om iets te presteren (mijn scriptie is in een buitenlands tijdschrift - *Archiv fur Papyrusforschung* - gepubliceerd).’

Talenkennis

- ‘Achteraf gezien was het erg goed dat we in korte tijd veel moesten lezen, en de teksten zowel in het Engels, Duits en soms ook Frans waren. Het is belangrijk er meteen op te worden gewezen dat talen toegang tot informatie kunnen geven, en ik ben blij dat ik zo onopvallend “gedwongen” werd mijn talen bij te houden.’

Tegenslagen verwerken

- ‘De onvoldoende die ik kreeg voor een tentamen waar ik teveel uitging van fantasie ipv harde feiten/bronnen.’
- ‘Tijdens de studie de weg kwijtraken en terugvinden; vergissingen waren uiteindelijk leerzamer dan hoogtepunten.’

Samenwerken, sociale contacten

- ‘Behalve de vaardigheden die ik heb geleerd: de mensen die ik heb leren kennen en de discussies die werden gevoerd. Elkaar uitdagen om na te denken. Het is ongelooflijk belangrijk om een netwerk op te bouwen, zowel voor je persoonlijke ontwikkeling als voor je professionele leven. In mijn ervaring kom je aan de meeste – of in elk geval de leukste – banen via via.’

Studiereizen

- ‘Studiereis naar de DDR (april/mei 1989).’
- ‘Een verblijf in Rome voor een keuzevak.’
- ‘Reizen van Grand Tour.’
- ‘De cursus in Rome aan het NIR was absoluut de meest geweldige ervaring uit mijn studietijd.’
- ‘De studiereizen, waar ik mensen heb leren kennen die ik nu steeds tegenkom.’

Studie in het buitenland

- ‘Studeren in de VS: daar leerde je wel om met deadlines om te gaan.’
- ‘Jaar in het buitenland. Vrijheid om te denken.’
- ‘Professioneel ruzie maken met andere studenten tijdens m’n studie in Hongarije over de zwaarbeladen geschiedenis van dat land.’
- ‘Ik ben achteraf gezien erg blij dat ik het initiatief heb genomen om een jaar in het buitenland te gaan studeren en om een stage te lopen. Daardoor heb ik denk ik een goede combinatie gecreeerd van studie en praktijk.’
- ‘Mijn verblijf in het buitenland. Niet alleen was het een goede persoonlijke ervaring om een tijdje in het buitenland te verblijven, ook inhoudelijk heeft het veel aan mijn studie toegevoegd.’

De vrijheid om vakken buiten opleiding te kiezen

- ‘Vrijheid om alle vakken, stages en buitenlandse universiteiten te kiezen die ik maar wilde.’
- ‘Grote keuzevrijheid studieprogramma combinatie van verschillende studies. Heb onderdeel gevolgd bij kunstgeschiedenis, muziekgeschiedenis, economie, etc.’
- ‘Mijn eigen interesses volgen, ook al betekende dat ik op een gegeven moment drie verschillende studies/afstudeerrichtingen volgde. Dat was slechts mogelijk vanaf het doctoraal; de propedeuse is te dwingend en te weinig keus.’

- ‘Ook heb ik vrij veel vakken buiten de faculteit gevolgd (o.a. bij politicologie). Dit werkt verfrissend.’
- ‘Workshop mediatraining bij de media-academie in Hilversum. Wat ik daar in een middag heb geleerd, gebruik ik nog haast dagelijks in mijn werk.’

Buitencurriculaire activiteiten

- ‘In mijn geval lagen de meest waardevolle en vormende ervaringen in deze periode naast de studie: activiteiten voor de studievereniging, het studietijdschrift, theater- en schrijfcursussen. Als geheel geeft de studie wel een inhoudelijke achtergrond, ook bij mijn huidige werk.’
- ‘Ik heb naast het studeren ook ontzettend veel gereisd. Daarom heb ik er ook wel wat langer over gedaan, maar heb ik ook heel veel levenservaring opgedaan. Deze ervaring kan ik goed gebruiken in het werken met jongeren en voor het vak maatschappijleer.’
- ‘Dat waren (sorry!) toch vooral de “buitenschoolse” activiteiten: lid zijn van de faculteitsraad, van de redactie van het studiebladje, en van het bestuur van de studievereniging (van mijn andere studie neerlandistiek). Daar heb ik veel geleerd.’
- ‘Het bestuursjaar dat ik gedaan heb.’

Stage

- ‘Stage absoluut! Werkervaring sowieso heel erg goed maar het was vooral heel leerzaam om te zien dat je vaardigheden een concreet product dienen (in mijn geval een radioprogramma).’
- ‘Stage lopen is in mijn ogen veel belangrijker dan de meeste studenten willen geloven. Daarnaast heb ik altijd een bijbaantje tijdens mijn studie gehad, zodat ik geen geld hoefde te lenen. Hierdoor heb ik ook geleerd hoe je het beste je tijd (om te werken, om te studeren en om “leuke dingen te doen”) kan en moet indelen.’
- ‘Mijn stages, omdat ik daar veel vaardigheden geleerd heb die me nu nog dagelijks van pas komen: schrijven, redigeren, organiseren, etc. etc. en omdat ik daar begonnen ben met het opbouwen van een netwerk.’
- ‘Tijdens mijn stage bij Skript heb ik gemerkt dat ik naast een denker ook een doener ben en ook dat ik naast individueel werken ook graag met een team werk. Dat was voor mij waardevol om te ervaren.’

De eindschrijftie

- ‘Het onderzoek voor mijn scriptie, omdat ik toen ontdekte wat het inhoud om je eigen onderzoek te bedenken, uit te voeren en leesbaar op te schrijven.’
- ‘De eindschrijftie: acht maanden werken aan tachtig pagina’s tekst en dan achteraf weten dat je dat dus ook kunt. Elke intellectuele opgave daarna is een minder hoge berg.’
- ‘Misschien het meest waardevol was toch wel de totstandkoming van mijn afstudeerscriptie. Toen ervaarde ik al waar ik nu nog steeds vaak tegenaan loop: dat ik in al mijn enthousiasme en zorgvuldigheid regelmatig afgeremd moet worden, gelukkig deed mijn scriptiebegeleider (Clé Lesger) dat heel goed. Dit zijn zomaar enkele leerprocessen die ik koester.’
- ‘Het schrijven van de scriptie. College volgen/ tentamenen doen is niet heel anders dan wat je als student gewend bent. In je eentje in een onderzoeksgebied duiken en de zelfdiscipline opbrengen om je onderzoek af te ronden vergt veel meer. Je merkt ook beter hoe leuk het vak is.’
- ‘Het schrijven van de scriptie was in meerdere opzichten een belangrijke ervaring. Het is de afsluiting van een leertraject waarin niet alleen wetenschappelijke kwaliteiten worden getoet. Vooral de combinatie van onderzoek doen, onder tijdsdruk schrijven en het halen van de eindstreep zijn belangrijke elementen voor de latere professionele carrière.’
- ‘In de eerste plaats de tijd die ik doorbracht in diverse archieven. Geweldig! En dan het werken aan je scriptie, een creatief proces. Helemaal bezig zijn met iets dat je ten diepste interessant vindt. Daarna toch de ervaring rondgelopen te hebben tussen de crème van de natie op je vakgebied. Dat neem je de rest van je leven mee. Het helpt je relativeren.’

B. De inrichting van je studie: keuzes en strategieën

Hoe kun je je studie het beste inrichten: moet je je zoveel mogelijk richten op je kansen op de arbeidsmarkt, of moet je je juist zoveel mogelijk laten leiden door wat je zelf op dit moment het meest interessant vindt? Laat de reacties eens op je inwerken: zit je goed of moet het roer om? De alumni geven uiteenlopende adviezen op de vraag:

‘Welke tips zou u de huidige studenten geschiedenis willen geven bij de invulling van hun huidige studie?’

Kies je vakken gefocust, met oog op toekomst

- ‘Probeer te bedenken wat je met geschiedenis wilt gaan doen zodat je je daar tijdens de studie ook op kunt gaan richten door bijv. bijvakken of (delen van) andere studies te volgen.’
- ‘Gebruik je keuzevakken om je te verdiepen of bekwamen in iets waarin je later verder wilt, zoals schrijven, zodat je een combinatie krijgt geschiedenis/schrijven of geschiedenis/film etc.’
- ‘Wees slim in het kiezen van je studierichting; kijk met een schuin oog naar de toekomst, namelijk wat wil je doen.’
- ‘Probeer als het even kan een rode draad in je studie te weven (in mijn geval was dat migratie). In je afstudeerscriptie zou je idealiter deze draad kunnen oprollen tot een fraaie bol zuiver scheerwol. Dat “verkoopt” beter bij een sollicitatiegesprek en misschien wel belangrijker, het maakt je studieperiode een stuk interessanter. Zeker bij een brede studie als geschiedenis loop je het gevaar te verzinken/verdrinken in het grote, zeer gevarieerde aanbod aan hoorcolleges en werkgroepen. Hap-snap maar van alles wat volgen lijkt op het eerst gezicht wel verleidelijk maar gaat uiteindelijk ten koste van je motivatie (om je studie tot een goed en samenhangend einde te brengen).’
- ‘Richt je op 1 onderwerp en breng focus aan.’
- ‘Kies (direct) voor die geschiedenisrichting die je het meest interessant vindt. Daar heb je het meest plezier in en geniet je ook van tijdens je studietijd (niet onbelangrijk!). Je maakt je studie daardoor ook sneller af waardoor je je eigen kansen op de arbeidsmarkt vergroot. Verander dus niet steeds van richting. Daarmee verlies je kostbare tijd.’
- ‘In een vroeg stadium nadenken over de samenstelling van je studiepakket van eerste tot laatste jaar. Er moet enige samenhang tussen zitten, en wellicht wat colleges journalistiek volgen. En zeker een stage (lieftst buitenlands) of een buitenlands jaar college lopen. Dat laat toch zien dat je ondernemend bent. Je moet je als geschiedenisstudent wat meer onderscheiden qua cv dan de gemiddelde rechtenstudent.’

Kies je vakken breed, doe vooral wat je interessant vindt

- ‘Richt je niet teveel op 1 bepaald onderwerp of tijdvak, maar verdiep je in de verschillende, zeer uitgebreide mogelijkheden die geschiedenis te bieden heeft.’
- ‘Probeer je zo breed mogelijk te oriënteren, proef aan alles en doe wat je leuk vindt.’
- ‘Volg je hart bij het kiezen van je studieonderwerpen. Volg extra vakken, leer een extra taal.’
- ‘Laat je niet sturen bij je keuzes. Kies onderwerpen die je nu boeien en niet omdat ze goed voor na je studie zijn.’
- ‘Ga niet uit van wat je denkt dat de arbeidsmarkt zoekt, maar gooi al je energie op datgene dat je motiveert. Dan haal je het meeste uit je studie. Dat kun je bij het solliciteren vertalen naar zelfstandigheid, keuzes durven maken en ergens hard voor willen werken – volgens mij vaardigheden die elke werkgever wel graag in huis haalt.’
- ‘Kies vooral voor de richting die je leuk vindt, dan komen je kwaliteiten het beste tot zijn recht. Of je nu kiest voor Middeleeuwse geschiedenis of Internationale betrekkingen, op de arbeidsmarkt zal uiteindelijk doorslaggevend zijn of je een originele invulling aan je studie hebt gegeven en of je een goede scriptie hebt geschreven.’
- ‘Allerbelangrijkst is echter dat je datgene doet wat je zelf leuk vindt: doe niet alleen maar iets omdat het gaaf/hip/cool of in de *Volkskrant Banen* als trend staat. Jij moet erachter staan: alleen dan haal je beste uit je studie en jezelf. Dat betaalt zich in plezier en later op de banenmarkt vanzelf terug!’
- ‘Als je besluit om Geschiedenis te studeren, kies dan ook de afstudeerrichting die je leuk vindt en kijk niet teveel welke richting goed zou zijn voor de arbeidsmarkt. Voor het bedrijfsleven is Geschiedenis meestal niet erg interessant, dus welke richting je kiest maakt dan ook niet uit. Het gaat om je eigen netwerk, om je scriptie, je stage en hoe jij jezelf ontwikkelt en verkoopt aan werkgevers. Door de Geschiedenis zijn wij wie we nu zijn, door de Geschiedenis zijn de politieke en internationale betrekkingen bepaald, door de Geschiedenis zijn Amsterdammers anders dan Rotterdammer, Belgen anders dan Nederlanders, etc. Met andere woorden, een prachtig vak, met als eindresultaat: een hoge algemene ontwikkeling en veel inzicht.’

- ‘Doe de vakken die echt je interesse hebben; als je de vakken doet die je echt leuk vindt, is de kans het grootst dat je met succes je studie binnen de gestelde tijd afrondt. Werkgevers kijken ernaar of je in staat bent geweest om je studie af te ronden, omdat dat iets zegt over je opleidingsniveau en instelling/karakter. Of je dan vak a of b hebt gedaan is niet zo relevant meer. Dat is tenminste mijn ervaring.’
- ‘Doe iets wat je oprecht interessant vindt, later zal blijken hoe dit in jouw loopbaan past.’
- ‘Doe waar je goed in bent/wat je leuk vindt. Meerwaarde voor de arbeidsmarkt zit hem vooral in algeheel profiel, stages en dergelijke, niet in de toepasbaarheid of relevantie van de specifieke onderwerpen waar je je mee bezig hebt gehouden.’
- ‘Tip voor studenten: doe wat je hart je ingeeft en probeer dat te verwezenlijken in een professionele context. Bedrijven, organisaties, overheidsinstellingen en prive initiatieven hebben veel meer mogelijkheden om je daarbij te helpen dan je vermoedt.’

Kies een samenhangend pakket van vakken

- ‘Hou de boel bij elkaar. Zorg dat er een rode lijn door alle vakken heen loopt. Als alles te veel versnipperd raakt, door interessante, doch irrelevante keuzevakken te volgen, weten studenten vaak niet op welk onderwerp ze moeten afstuderen. Daarvoor ontbreekt dan ook de stabiele basis.’
- ‘Maak van je studieprogramma een combinatie van nuttige college’s die je op weg helpen bij het vinden van een baan na je studie én leuke/interessante college’s. Kortom, volg je hart én je verstand in het kiezen van je studieprogramma.’
- ‘Grijp alles aan wat je leuk vindt - én wat je verder helpt bij het verdiepen van je studie en het vermeerderen van je vaardigheden. Wel van belang: zorg ervoor dat wat je doet op elkaar aansluit en een zeker verband vertoont. Met een beetje mazzel is dan 1 plus 1 geen 2, maar 3.’

Kies voor specifieke docenten

- ‘Ga op zoek naar het beste onderwijs! Kies niet alleen voor wat je leuk lijkt, maar kies voor een goede docent. Iemand die inspireert en begeleidt. Of dat nu Middeleeuwen of Nieuwste is, maakt niet zoveel uit. Wat wel uitmaakt is dat je geprikkeld wordt om over je

Frank Aarts, alumnus Geschiedenis, werkt als communicatieadviseur bij de Universiteit van Amsterdam

grenzen heen te kijken, dat je leert beredeneren en beargumenteren en dat je plezier krijgt in je vak. Een goede docent kan dat voor je doen, een slechte docent is zonde van je tijd.'

- 'Hou veel contact met je begeleiders, hou hen op de hoogte van waar je mee bezig bent. Probeer zoveel mogelijk te profiteren van hun know how.'
- 'Zoek docenten op van wie jij het idee hebt dat je echt wat van ze wil leren.'
- 'Studeer af bij een docent die je ligt, je moet een aantal maanden door met hem/haar, en kritiek van hem/haar kunnen verdragen.'

Kies vakken bij andere opleidingen, binnen en buiten de faculteit

- 'Probeer een aantal vakken bij andere vakgroepen/faculteiten te volgen voor verbreding van je kennis en opdoen van andere benaderingswijzen.'
- 'Volg vakken buiten de eigen faculteit; niet te veel met andere studenten [van je eigen opleiding] omgaan, maar ook met andere mensen die heel iets anders doen.'

Kies ook vakken bij beta- en economie-opleidingen en ICT

- 'Zorg dat je je verdiept in vakken die analytisch zijn op uiteenlopende vakgebieden; denk bijvoorbeeld aan exactere vakken als economie, bedrijfskunde, statistiek, informatiestudies; bijvoorbeeld gericht op het informatie vergaren via nieuwe mediums of kanalen; conceptueel denken over communicatietechnologie. Ik zie vooral meerwaarde in informatiestudies voor informatietechnologie (Database opbouw), maar ook marketing en statistiek, met name voor het betreden van de huidige arbeidsmarkt kan dat een meerwaarde zijn met de achtergrond geschiedenis.'
- 'In de breedte studeren en een zekere kennis van andere, bijv. exacte vakken ontwikkelen.'
- 'Zorg voor commerciële kennis naast je studie door het volgen van cursussen en opleidingen op dat gebied. Zorg dat je goed overweg kunt met computers, internet en MS Office. Focus niet alleen op banen die precies aansluiten op je studie, maar zoek breder. Je kunt altijd nog veranderen. Belangrijk is dat je snel werkervaring opdoet.'

- ‘En volg alvast, indien mogelijk, cursussen en opleidingen op gebieden die je moet beheersen bij het vinden van een baan zoals bijvoorbeeld talen, commerciële opleidingen, informatica etc.’
- ‘Een typcursus doen als je die niet al hebt, zorgen dat je ten minste basic computerskills perfect beheerst en naast je studie zo veel mogelijk betaald of onbetaald werk doen dat je contacten oplevert. Als juridisch secretaresse heb ik geleerd efficiënt met mijn tijd om te gaan, onder een baas te werken en tegelijkertijd kon ik goed geld verdienen (meer dan met vakken vullen of schoonmaken). Daardoor kon ik als vrijwilliger voor Jeunesses Musicales International werken, waardoor ik een groot internationaal netwerk op heb kunnen bouwen. En uiteindelijk heb ik daar nu mijn droombaan in Wenen aan te danken.’

Verken mogelijkheden voor vervolgstudies

- ‘Proef binnen je studierichting van vervolgstudies. Bijvoorbeeld: ik heb nog overgewogen leraar te worden, maar heb voor de journalistiek gekozen. Ik ben wel blij dat ik een deel van de lerarenopleiding en een schoolstage heb gedaan.’

Studeer actief en ambitieus

- ‘Maak je er niet met een Jantje van Leiden af. Kortom, vermijd intellectuele luiheid.’
- ‘Discipline! en ga niet voor een zesje!’
- ‘Zoek verdieping in de leerstof; participeer actief in colleges, haal eruit wat erin zit!’
- ‘Blink uit. Dat kan op allerlei manieren: in een bestuur, een bijzondere bijbaan, een hobby waar je fanatiek in bent. Of natuurlijk in je studie zelf. Maak de activiteiten die je binnen en buiten je studie onderneemt tot een sterk persoonlijk profiel. Onderscheid je van de massa.’
- ‘Duik er diep in. Laat je niet afleiden door prietpraat over “kansen op de arbeidsmarkt”. Je komt er toch wel.’
- ‘Zoek niet de weg van de minste weerstand. Wie snel punten wil halen, kan beter rechten of economie gaan studeren. Dat levert later echt veel meer op. Geschiedenis studeren moet je doen uit passie voor het vak. Doe het goed of doe het niet.’

Studeer gedisciplineerd

- ‘Doe niet alles op het laatste moment. Het klinkt cliché, maar je bespaart jezelf een hoop gedoe door vooruit te werken.’
- ‘Studeer op vaste tijden (bijvoorbeeld na colleges). Zo houd je de meeste tijd over voor allerlei andere leuke dingen.’
- ‘Leer plannen, werk enigszins regelmatig en als het niet lukt, ga dan op zoek naar hulp binnen de faculteit. Het is zo makkelijk om te verzuipen met die weinige uren college en grote lappen stof voor tentamens.’

Blijf niet doormodderen

- ‘Blijf niet doormodderen. Als je niet verder komt met een studie stop er dan mee.’

Werk bewust aan je academische vaardigheden

- ‘Wees je bewust van wat je leert als je studeert. Het is niet alleen de lesstof en de kennis van een tijdperk, het is juist ook de kunst om onderzoek te kunnen doen, om een argumentatielijntje op te bouwen – deze vaardigheden zijn vaak van groter belang dan de precieze dag waarop een gebeurtenis plaatsvond. Durf te experimenteren met het opbouwen van een exposé.’
- ‘Besteed aandacht aan grammatica en schrijfstijl, dat geeft je een voorsprong.’
- ‘Denk goed na over vaardigheden die je tijdens je studie hebt geleerd, en hoe je die in een baan kunt inzetten. Je opgedane kennis is veel minder belangrijk.’
- ‘Schrijf veel: er zijn weinigen die dat goed kunnen.’
- ‘Ontwikkel je schrijfvaardigheden goed, daar kan je je echt mee onderscheiden.’
- ‘Probeer zoveel mogelijk te schrijven, maar leer ook hoe je jezelf moet presenteren door bij voorbeeld het geven van spreekbeurten.’
- ‘Werk aan je kritisch denkvermogen, dat helpt je je makkelijk in te werken in nieuwe kennisgebieden en staande te houden in werksituaties.’

Investeer in je algemene ontwikkeling

- ‘Lees veel kranten en dan vooral de boeken- en opiniebijlagen, want een goede algemene ontwikkeling en kennis van de actuele maatschappelijke discussies zijn uiteindelijk onontbeerlijk wil je je als historicus bekwaamen in de journalistiek. Sla ook af en toe de voorpagina van het economiekatern open.’

- ‘Kijk over de grenzen van de opleiding heen. Wees op de hoogte van wat er speelt in de echte wereld. Bezoek musea, lezingen en debatten. Lees kranten en weekbladen. Ik zou goed nadenken over het soort werk dat je wilt doen en daar mijn keuzes op afstemmen. Mijn oude studiegenoten zitten veel in de journalistiek (of veel buitenland en politiek, of veel cultuur) veel werken voor musea (cultuur). En een groep is het bedrijfsleven/de overheid ingegaan (stages, buitenland, nevenfuncties ed.)’
- ‘Lees zo veel als je kan, juist ook buiten de studieboeken om.’

Investeer in je talen

- ‘Een praktische tip: probeer, naast Nederlands en Engels, ook nog een andere taal op redelijk niveau te beheersen.’
- ‘Je talen goed bijhouden en absoluut een stage in een buitenland doen, als je de tijd hebt in een land waar je de taal (nog) niet spreekt. Als je eenmaal afgestuurd bent heb je nooit meer de gelegenheid op niveau werk te vinden als je de taal niet perfect beheerst. En ik ben ervan overtuigd dat (veel) talen spreken steeds belangrijker wordt om werk te vinden.’

Probeer te publiceren

- ‘Probeer je onderzoek te laten publiceren, zoek de aandacht. Wat je doet is het waard gezien te worden.’
- ‘Het doen van nevenactiviteiten (schrijven/redactie) en stage of het opbouwen van een netwerk zijn doorslaggevend.’
- ‘Schrijf papers (alleen als je dit leuk vindt natuurlijk) met het oog die ergens te publiceren.’

Loop stages

- ‘Ga altijd een stage doen, er wordt altijd aan sollicitanten gevraagd of ze ervaring hebben. Bovendien als je goed je best doet als stagiair dan kan dat misschien wel een baan opleveren.’
- ‘Loop stage of meerdere stages. Tijdens je stages leer je wat je ligt en wat niet, je hebt de kans werkervaring op te doen en een netwerk op te bouwen. Bovendien verruimt het je blik op je carrière-mogelijkheden. Veel geschiedenisstudenten die ik ken zijn in hun eerste baan gerold via een stage. En wij nemen zelf ook vaak ex-stagiairs aan als er nieuwe functies vrijkomen, omdat je als werkgever weet wat je in huis hebt.’

- ‘Stages geven je een voordeel qua werkervaring. Vrijwilligerswerk kan die functie ook hebben: werkervaring opdoen. Soms is beneden je niveau beginnen een optie (zoals ik heb gedaan) maar dat hoeft niet voor iedereen. Het kan dan weer lastig zijn daar uit te groeien.’
- ‘Stage lopen is misschien wel belangrijker dan studeren. Hier word je echt voorbereid op de “grote mensenwereld” en leer je je opgebouwde en pas verworven kennis en kunde in het dagelijkse (werk)leven toe te passen.’
- ‘Probeer zoveel mogelijk soorten werkomgevingen te leren kennen, eventueel middels onbetaalbare stage na je studie (dit heb ik ook gedaan, drie maanden mezelf aangeboden als onbetaalde kracht bij de NOS, het betekende mijn begin in de journalistieke wereld).’
- ‘Doe als het enigszins kan tijdelijk ervaring op in het middelbaar onderwijs. Het is m.i. een enorm goede leerschool voor elk ander soort werk dat erop volgt, al was het alleen maar omdat je er keihard met jezelf geconfronteerd wordt en met stress moet leren omgaan. Er is geen beroep dat veeleisender en tegelijkertijd zo verrijkend is.’
- ‘In tegenstelling tot mij wel een stage lopen en proberen werkervaring op te doen tijdens je studie. Ook als je niet meteen een baan hebt, proberen vrijwilligerswerk te gaan doen waarbij je wel iets inhoudelijks moet doen c.q. schrijven. Als je ergens eenmaal binnen bent en ze zien dat je gezond verstand hebt, kom je een heel eind. Alleen met je geschiedenisbul solliciteren maakt het een stuk moeilijker.’
- ‘Zoek een stage aan het eind van je studie.’

Studeer in het buitenland

- ‘Ga een jaar in het buitenland studeren; dit getuigt van interesse voor de wereld om je heen + zelfstandigheid + ondernemerschap.’
- ‘Een tijdje studeren in het buitenland ook heel nuttig. Dat verbreedt je blik op de wereld, je leert in je eentje in een ander land veel over jezelf. Daarbij breid je ook dan je netwerk uit. Werkgevers vinden stages en buitenlandervaring ook interessant. Ik merk het in mijn huidige baan: daar kijken we naar als we een nieuwe werknemer zoeken.’
- ‘Probeer een periode in het buitenland te studeren. Ik had er achteraf veel spijt van dat ik dat niet heb gedaan, vooral als ik zie hoeveel

profijt mensen uit mijn omgeving hebben van een tijdelijk studieverblijf in het buitenland.’

- ‘Internationale ervaring opdoen (is ook van belang als je in Nederland blijft).’
- ‘Ga zo snel mogelijk aan een buitenlandse universiteit studeren; Nederlandse universiteiten zijn er om hun quota te vullen, niet om leehongerige studenten tot uitstekende wetenschappers om te vormen (ondanks alle retoriek).’

Investeer in buitencurriculaire activiteiten

- ‘Zorg dat je naast je studie ook dingen doet. Kunnen aantonen dat je ook praktische zaken kunt regelen, zoals een studieverblijf in het buitenland of het organiseren van een congres, is erg belangrijk om het vooroordeel over de “stoffige” historicus bij de werkgever weg te halen.’
- ‘Doe veel dingen tegelijk ipv snel afronden; wees actief in studentenblaadjes, debatclubs, Crea, e.d.’
- ‘Je studietijd is ook een goede periode om activiteiten uit te proberen: vind je het bijvoorbeeld leuk om een collegereeks te organiseren of in de redactie van een tijdschrift te zitten?’
- ‘Neem de tijd voor activiteiten buiten en naast je studie.’
- ‘Probeer ook naast je studie actief te zijn in bijvoorbeeld vrijwilligerswerk.’
- ‘Zorg er ook voor dat je tijdens je studie iets praktisch doet als schrijven voor het faculteitsblad, een bestuursjaar, een baantje etc. Dit komt na je studie het meest van pas.’
- ‘Niet alleen maar studeren, bijv. een baan ernaast is goed voor de afwisseling / concentratie.’

Neem (g)een bijbaantje

- ‘Neem een bijbaantje i.p.v. geldlenen.’
- ‘Zorg dat je een bijbaantje in de goede richting hebt. Werkervaring telt!’
- ‘Gebruik je studietijd om te studeren: werken kan nog 40 jaar. De verdieping die je in de studietijd doet vind je niet snel meer.’

Investeer tijdens je studie in je netwerk

- ‘Begin tijdens de studie al met oriënteren en het opbouwen van een netwerk. Oriënteer je al tijdens het laatste jaar van je studie op de mogelijkheden; vraag advies aan mensen die al werkzaam zijn in de sector die jou interesseert.’

- ‘Zoek een manier van netwerken die je leuk vindt, en stort je er in.’
- ‘Bouw een netwerk op, al is het maar met andere studenten in het café: later de snelste weg naar een baan.’
- ‘Zorg ervoor om tijdens de studie al bezig te zijn met het aanleggen van een netwerk. Uiteindelijk is dat namelijk het meest essentiële onderdeel om ergens terecht te komen. Verder is het belangrijk dat je onder woorden kunt brengen waarvoor en waardoor je geïnspireerd bent.’

Wacht niet te lang met je oriëntatie op de arbeidsmarkt

- ‘Ga al voor je bent afgestudeerd bekijken waar je wil werken of wat je wil gaan doen. Ik heb me eigenlijk pas erg laat georiënteerd op de arbeidsmarkt. Daar heb ik achteraf wel spijt van, hoewel ik best goed terecht ben gekomen. Een tweede studie doen is ook altijd handig.’
- ‘Niet te lang wachten met oriënteren op de arbeidsmarkt, ogen en oren openhouden. Breder kijken dan de eigen omgeving/studie.’

Maar ook: pluk de dag!

- ‘Haal er uit wat erin zit, geschiedenis is een studie waar je zelf veel van kan maken, en dat kan je ook veel opleveren, bijvoorbeeld een baan die voldoening geeft en waar je plezier in hebt, een erg belangrijk aspect van je leven.’
- ‘Vooral genieten van de studie. Geschiedenis gaat over alles. Dat gaat nooit vervelen!’
- ‘Benut de mogelijkheden die je hebt. De studie-jaren zijn zo voorbij.’
- ‘Geniet ervan!’
- ‘Zorg dat je plezier heb in de studie. De rest komt later wel goed.’
- ‘Geniet van je studie en alle kennis die je aangereikt wordt. Probeer zoveel mogelijk uit je studie te halen.’
- ‘Vergeet het Amsterdamse uitgaansleven niet!’

C. Tips voor het vinden van je eerste baan

En dan de zoektocht naar je eerste baan. Hieronder volgt, als afsluiting van dit boekje, een waaier aan concrete tips, suggesties en opwekkende woorden. Wij vroegen de alumni:

‘Welke tips zou u de huidige studenten geschiedenis willen geven bij het zoeken naar een baan?’

Wees gerust: historici zijn overal inzetbaar

- ‘Zie je mogelijkheden op de arbeidsmarkt breed. Laat je niet beperken. Je vaardigheden als historicus (diepgravend onderzoeken, helder analyseren, een “helicopter view” verwerken en schriftelijk of mondeling verslag doen van je bevindingen) zijn echt overal inzetbaar. In Angelsaksische landen vind je historici in de meest diverse functies en sectoren.’
- ‘Als je geschiedenis hebt gestudeerd heb je je zeer breed ontwikkeld. Je kunt recente ontwikkelingen goed plaatsen (in historisch verband). Sowieso leer je goed verbanden leggen. Daardoor kun je in heel veel verschillende terreinen aan de slag. Doe zoveel mogelijk ervaring op in verschillende gebieden (van bedrijfsleven via media tot onderwijs): zo kun je ontdekken wat echt bij je past.’
- ‘Denk niet te snel “deze vacature past niet bij een historicus”. Je weet niet half hoeveel je leert tijdens een studie geschiedenis.’
- ‘Denk na over waar je heen wilt, maar wees niet bang om gewoon ergens te beginnen. Beter een stom baantje dan geen baan. Iets wat op het eerste gezicht niet ideaal of belangrijk lijkt, kan een eerste stap zijn naar iets beters.’
- ‘Ga voor wat je echt wil, want je kunt met een studie als geschiedenis alle kanten op. Laat je niet afschrikken door vacatureteksten waarin om economen of bestuurskundigen wordt gevraagd. Gezond verstand, een brede ontwikkeling, kritische geest, en professionele presentatie is voor werkgevers bijna altijd veel belangrijker dan een studie. Kies dus ook binnen je studie de richting en de vakken die je boeien en niet die waarmee je denkt op de arbeidsmarkt goed te scoren.’
- ‘In het bedrijfsleven zijn historici best populair, er komt steeds meer vraag naar generalisten. Probeer dus ook buiten de gebaande

paden van onderwijs en onderzoek (als dat niet de wens is van de student, of als dat niet lukt) te zoeken. Generalisten zoals historici zijn een zeer welkome aanvulling op teams van specialisten, wees je hiervan bewust.’

- ‘Wees niet al te bescheiden en niet negatief over de studie. Veel bedrijven zoeken mensen die anders durven denken, kritisch durven denken, en die daarmee een welkome aanvulling zijn op de gemiddelde werknemer. Juist die kritische toetssteen en de mogelijkheid om grote hoeveelheden informatie terug te brengen tot de essentie zijn waardevolle vaardigheden die historici op veel vlakken vooruit helpen.’

Volg je hart, vertrouw op je passie

- ‘Als je zelf al denkt dat niemand zit te wachten op een afgestudeerde historicus, ga je zeker geen baan vinden. Vertaal de vaardigheden die je geleerd hebt naar algemene termen en je zult raakvlakken vinden met een diversiteit aan banen. In sollicitatiegesprekken merk ik dat de meeste mensen juist geïntrigeerd zijn door de keuze voor mijn studie en het waarderen dat ik voor een studie heb gekozen die ik leuk vond en waarvoor ik zeer gemotiveerd was (ipv maar iets te doen wat goed zou liggen op de arbeidsmarkt).’
- ‘Volg je eigen weg, je eigen hart en blijf bij jezelf. Kijk waar je goed in bent. De studie geschiedenis omvat vele competenties. Jij dus ook. Waar ligt je kracht en zoek een functie waar je dat verder kunt ontwikkelen. En probeer hetgeen je in je studie hebt geleerd en goed in bent toe te passen in je werk.’
- ‘Zoek iets wat je leuk vindt/likt. Toets dit door in laatste jaar van je studie in die richting/branche een bijbaan te zoeken. En ga ervoor! Het gaat uiteindelijk toch om je persoon en als je eenmaal werkervaring hebt maakt het niet meer uit.’

Netwerk!

- ‘Bedenk in wat voor soort instellingen je zou willen werken en wat voor werk je daar zou willen doen. Bedenk dan wie je in je netwerk om informatie zou kunnen vragen. Dit kan allerlei informatie zijn: hebben ze in die instellingen mensen nodig, wat voor kwaliteiten vragen ze, is het een leuke organisatie om voor te werken, zijn er doorgroeimogelijk-

Uddhava Rozendal, alumnus Geschiedenis, werkt als leerkracht Geschiedenis op een havo/vwo-school in Bilthoven

- heden, zijn er soortgelijke instellingen waar je zelf nog niet aan hebt gedacht etc.’
- ‘Schroom vooral niet om open sollicitaties te sturen, waarin je aangeeft ook in een stage geïnteresseerd te zijn als er geen vacatures zijn of graag voor informatie op gesprek komt.’
 - ‘Netwerken! Ik heb nooit spijt gehad van de eerste investering in visitekaartjes.’
 - ‘Last but not least: bedenk wie je kent. De beste en leukste banen vind je via je eigen netwerk. Maak dus heel bewust een lijst van iedereen die je via via kent: familie, de kroeg, studentenvereniging etc. Wees niet bevreesd om die mensen te benaderen: de meerderheid van professionals praat graag over wat ze doen. Niet alleen uit trots, maar ook omdat zij zelf ook op het punt hebben gestaan de arbeidsmarkt op te gaan. Durf die stap dus te zetten: als het geen baan oplevert, spreek je in ieder geval een aantal interessante mensen!’
 - ‘Zoek buiten de gebaande paden; bel, schrijf, klop op deuren; maak het persoonlijk. Vergeet schriftelijke sollicitaties als zodanig. Doe meer om op te vallen.’
 - ‘Netwerken lijkt een vies woord, maar als je het op je eigen natuurlijke manier doet, kan het verrassend veel vruchten afwerpen.’
 - ‘Gebruik je netwerk. Ga naar buiten, begeef je onder de mensen, vooral als je werkloos bent. Schrijf open sollicitaties. Maak jezelf zichtbaar. En laat je niet kisten door afwijzingen maar ga gewoon door.’
 - ‘Goed in kranten en bladen bijhouden wat er bij werkgevers speelt (bv. musea e.d.) Zorgen dat je erg goed op de hoogte bent van de ontwikkelingen bij de gewenste werkkring.’
 - ‘Laat je helpen door mensen met ervaring bij het opstellen van je cv en brief.’
- Benadruk je vaardigheden: onderzoek, schrijven, presenteren**
- ‘Breng je algemene competenties/vaardigheden sterk naar voren in je sollicitatie. Ik merkte bij mijn sollicitaties (overheidsfuncties, onderzoeksfuncties, hoger onderwijs) nadrukkelijk dat geschiedenisstudenten (letterenstudenten) vaak een achterstand hebben op andere sectoren (bestuurskundigen, politicologen, economen, juristen).’
 - ‘Het is meestal niet makkelijk om werkgevers te overtuigen van het nut van een historische opleiding. De analytische en onderzoeksvaardigheden die je bij geschiedenis opdoet komen echter in een groot aantal functies van pas. Leg bij het zoeken de nadruk op die vaardigheden.’

- ‘Hetzelfde geldt voor je vermogen om informatie te overzien en te absorberen, ook dit is een sterkte van veel geschiedenisstudenten.’
- ‘Laat wat van je schrijfvaardigheid zien, die is in de loop van je studie waarschijnlijk bovengemiddeld goed geworden.’
- ‘Wanneer het een baan betreft die niet direct aan geschiedenis is gerelateerd: leg de nadruk op de vaardigheden die je tijdens je studie hebt opgedaan: brede ontwikkeling, analyseren, schrijven, niet-rechthoekig denken.’

Onderzoek je eigen kracht en belangstelling

- ‘Concentreer je op twee dingen: 1) Hoe wil je je leven inrichten. 2) Wat breng je voor het voetlicht. Toelichting: Vorm je een helder beeld van jezelf. Wie ben ik, wat kan ik, wat weet ik. Ben je bijvoorbeeld een echte carrièreplanner, iemand die altijd “zekerheid” zoekt of iemand die graag met de stroom meegaat en off-beat kansen grijpt. (Dat laatste heb ik gedaan en daardoor ben ik niet alleen verpleegkundige, maar ben ik ook PR-medewerker geweest bij de VVV Amsterdam waar ik buitenlandse film- en televisieploegen begeleidde en lokale problemen oploste, ben ik 16 jaar researcher en freelance televisieproducente van grote drama-producties geweest in de UK en de USA, ben ik hoofd bedrijfsbureau geweest bij Boekhandel Scheltema en, tijdens mijn studie, paramedic op Schiphol en ziekentaxichauffeur bij het Verenigd Ziekenvervoer Amsterdam. In zijn algemeenheid: ken je mogelijkheden, maar ken ook je beperkingen.’
 - ‘Onderzoek eerst goed op welke resultaten je trots bent, welk type werkzaamheden of activiteiten je voldoening verschaffen; kijk vervolgens goed welke persoonseigenschappen/-vaardigheden je daarbij aanwendt, oftewel waarom heb jij die resultaten kunnen bereiken? Waarom vind je die activiteiten leuk? Als je op basis van deze analyse op zoek gaat naar een passende baan neemt de kans toe dat je slaagt.’
 - ‘Maak een top 10 van aspecten die je wilt terugzien in je werk, en een van je eigen kwaliteiten. Bedenk vervolgens welke functies daar bij horen en ga op zoek. Gooi je netten breed uit, maar ga voor wat je het liefst wilt. Concessies doen kan altijd nog.’
 - ‘Als je geen wetenschappelijke loopbaan ambieert, oriënteer je op mogelijke rollen en functies.
- Denk nog niet in sectoren, want de mogelijkheden op de arbeidsmarkt zijn groter dan je misschien realiseert. Bedenk dat je een generalistische achtergrond hebt, je bent geen specialist, maar je kan aan het begin van je loopbaan nog van alles ‘worden’. Maak helder voor werkgevers wat de vaardigheden zijn die je tijdens je studie opdoet, want (onderzoeks)projecten opzetten, analyseren en schrijfvaardigheid zijn voor heel veel startfuncties relevant.’
- ‘Afgestudeerde historici hebben meer kennis en vaardigheden dan de meeste van hun leeftijdsgenoten: verkoop dat ook als je solliciteert. Trots op je vak werkt goed bij toekomstige werkgevers, ook los van de soort baan. Als generalist kun je in veel meer velden terecht dan je denkt: denk dus “out of the box” daarin.’
 - ‘Vraag je kritisch af waar je echt warm voor loopt, laat je leiden door je passies. Geschiedenis is – behalve voor de enkeling die historicus wordt – een generalistische studie waar je veel kanten mee op kan. Dat maakt het mogelijk en tegelijk nodig je tijdens en na je studie af te blijven vragen wat je belangrijk en leuk vindt om te doen.’
 - ‘Wees creatief en ga erop uit! Weet wat je kunt en bied dit persoonlijk aan.’

Durf breder te kijken

- ‘Kijk over hokjes. Ontwijk iets veilig. Zoek iets waarmee je wat je vermoedt als je zwakkere kanten, kunt verbeteren.’
- ‘Ben niet bang om in eerste instantie in een heel ander vakgebied aan de slag te gaan.’
- ‘Hou je vizier open. Soms vind je werk dat je heel leuk vindt ver buiten je initiële gezichtsveld.’
- ‘Staar je niet blind op de klassieke banen voor historici (wetenschap, journalistiek), alle informatie-intensieve werkzaamheden zijn in principe voor je toegankelijk, zolang je bereid bent om bij te leren.’
- ‘Zorg dat je voor jezelf helder hebt in welke richting je een baan gaat zoeken en kijk verder dan alleen de traditionele richtingen als onderwijs en onderzoek. Zie je opleiding niet als tekortkoming (“Wat moet je daar nou mee?”) maar als pre. Als generalist zijn er legio kansen in heel veel vakgebieden.’
- ‘Ga doen wat je leuk vindt en waar je echt goed in bent. Denk niet in hokjes.’

Wees bereid klein te beginnen

- ‘Wees niet bang om relatief onderaan te beginnen. Op langere termijn werkt dit goed omdat je werk en (levens)ervaring opdoet, die je later goed kunt gebruiken.’
- ‘Geschiedenis is een uitstekende basis voor zeer uiteenlopende werkterreinen. Indien er interesse is om te gaan werken op een bepaald kennisgebied dan zou ik adviseren gericht op het interessegebied af te gaan. Wees gemotiveerd en neem eventueel ook genoeg met eenvoudige werkzaamheden als het een interessant werkterrein is. Eenmaal werkzaam in het gewenste kennisgebied is doorgroeien mogelijk.’
- ‘Mentaliteit en doorzettingsvermogen zijn zeer belangrijk (arbeidsethos). Presentatie; klein beginnen en doorgroeien. Kom zelfverzekerd over en bereid je voor op je werkgever, laat zien wat hij van jou kan verwachten.’
- ‘Je hebt een brede academische studie gedaan, eigenlijk ben je voor allerlei functies geschikt. Laat je niet teveel beperken door profielen in vacatures, solliciteer bij instellingen/bedrijven die jou aanspreken. Onthoud dat je niet voor je hele leven kiest. Tijdens je loopbaan volgen nog vele keuzemomenten en kom je er steeds beter achter wat je wel en niet ligt en wat je wel en niet interessant vindt.’
- ‘Aan de slag, hard werken, goed je best doen en niet al te veel zeuren.’
- ‘Besef dat de spoeling dun is en wees bereid voor de baan die je echt wilt iets te doen, zelfs al zou je bijvoorbeeld ervoor moeten verhuizen.’
- ‘Neem na je afstuderen nooit genoeg met de eerste de beste baan maar wees ook weer niet al te kieskeurig: je eerste baan is namelijk zelden je droombaan. De algemene werkervaring die je al doende opdoet is namelijk heel belangrijk bij het vinden van een volgende, meer “inhoudelijke” baan op “academisch” niveau.’
- ‘Staar je niet blind op de ultieme baan. Op een plek beginnen die raakt aan wat je later wilt doen, al is het maar als secretaresse, en vandaaruit een netwerk opbouwen helpt veel meer, zeker in de culturele sector in en om Amsterdam. Loop daarom ook veel stages.’

Blijf doorleren

- ‘Geschiedenis biedt een mooie basis voor veel banen. Zelf heb ik naast Middeleeuwse geschiedenis ook Culturele Studies aan de UvA afgerond. Na je studie nog voortdurend doorleren heeft effect. Via o.m. stages in het onderwijs, diverse cursussen en werkervaring in het buitenland raak je hopelijk geïnspireerd om de bij jou passende baan te vinden.’
- ‘Kijk naar kortere of langere vervolgopleidingen in het buitenland, waarvan sommige erg praktijkgericht kunnen zijn, zoals bijvoorbeeld het Europa-college te Brugge of Sciences Po in Frankrijk. Juist na het afstuderen kan het zinvol zijn zoiets te doen omdat je dan toch een levensfase afsluit en een soort breukervaring hebt. Tegelijkertijd vergroot zo’n vervolgopleiding aanzienlijk je kansen op de arbeidsmarkt en je kan erover nadenken wat je echt wil en hoe je zoiets zou kunnen realiseren. Voor zulke reflectie biedt het overvolle studieprogramma vaak onvoldoende tijd. Bovendien kristalliseert zich tijdens de studieperiode je karakter nog uit, dus je hebt vaak nog niet scherp wat je precies wil. Het gevaar is dan groot dat je gaat solliciteren om te solliciteren. Mijn tip: investeer geld en tijd in een vervolgopleiding.’
- ‘Als je journalist wilt worden, is een goede algemene ontwikkeling onontbeerlijk naast, uiteraard, een goede pen.’

Presenteer jezelf goed bij sollicitaties

- ‘Doe een sollicitatietraining.’
- ‘Persoonlijkheid en presentatie zijn vaak belangrijker dan studie.’

Bijlage: Verantwoording van het onderzoek

Het onderzoek naar de arbeidsmarktpositie van de alumni Geschiedenis is gebaseerd op een enquête die in de lente van 2008 is verstuurd naar in totaal 598 alumni die tussen 1994 en 2004 bij de opleiding Geschiedenis zijn afgestudeerd. Hierbij is gebruikgemaakt van het adresbestand van het Alumnibureau van de Universiteit van Amsterdam. De enquête werd zowel in schriftelijke als in digitale vorm aangeboden. De initiële respons was, voor dit type onderzoek, vrij goed: 177 alumni vulden de enquête in (29,6%). Om inzicht te krijgen in hoeverre de respondenten een representatief beeld geven van de arbeidsmarktpositie van alle alumni, is onder de 421 zogenoemde ‘non-respondenten’ een steekproef genomen van 1 op 10 alumni, die allen nogmaals per post en per telefoon zijn gecontacteerd. Van de 42 in de steekproef betrokken alumni werden er in totaal 20 niet persoonlijk bereikt, meestal omdat de adresgegevens van het Alumnibureau niet juist bleken. Van de resterende 22 alumni die persoonlijk werden bereikt, bleken er 5 na hun pensioen met de opleiding te zijn begonnen en weigerden 2 hun medewerking te verlenen. Uiteindelijk vulden 11 alumni de enquête alsnog in. Hun positie op de arbeidsmarkt toonde zowel qua beroepssector, functieniveau als inkomen bijna exact dezelfde spreiding als die van de initiële respondenten. Hoewel we dit niet met professionele statistische technieken hebben getoetst werden wij voldoende overtuigd dat de uitkomsten van het onderzoek voor ons doel voldoende representatief zijn.

Met het oog op het hoofddoel van het onderzoek – voorlichting en advies aan studenten die aan het begin staan van hun carrière – is voor de kwantitatieve analyse van de arbeidsmarktpositie uitsluitend gebruikgemaakt van de gegevens van de 164 respondenten die voor hun 25ste aan de opleiding geschiedenis waren begonnen. Het gaat hierbij om in totaal 76 mannen en 88 vrouwen, uiteenlopend van 27 tot 47 jaar.

Bij de selectie van de grote hoeveelheid persoonlijke ervaringen en adviezen, verzameld in deel 2 van deze brochure, is ten slotte gebruikgemaakt van het oordeel van de huidige studenten. In januari 2012 hebben circa 30 masterstudenten de volledige lijst van ervaringen en adviezen doorgenomen en alle uitspraken geselecteerd die zij voor zichzelf en hun medestudenten het meest sprekend en nuttig achtten.

Het is de bedoeling dat we in 2013-2014 een soortgelijk onderzoek zullen uitvoeren onder de alumni die tussen 2005 en 2010 zijn afgestudeerd. We zullen dan hopelijk meer inzicht kunnen krijgen in de invloed van de huidige economische crisis op het beroepsperspectief van onze huidige studenten.

De Opleiding Geschiedenis wil de volgende personen graag bedanken: Onno van Braam voor het vervaardigen van de website; Geerten Waling voor zijn assistentie bij het versturen van de enquêtes en het nabellen; en tot slot natuurlijk alle alumni die de enquête hebben ingevuld en het onderzoek met hun ervaringen en inspirerende adviezen hebben verrijkt!

Willemijn Riedijk, Janna Overbeek Bloem, Aby Grupstra, Judith Konijn / alumni Geschiedenis, werken als historici voor Oud Wasgoed (foto: Iris Frankhuizen)

Faculteit der Geesteswetenschappen

Spuistraat 210
1012 VT Amsterdam

T +31 20 525 3068
www.uva.nl/fgw